

گفت وگو با عادل تبریزی ،سینماگر مشهدی ، درباره اکران فیلم «گیجگاه» و ساخت اثر تازه اش «ستاره سینما»

ادای دین به مشهد با وجود بی‌مهری‌ها

شکیبای افخمی‌راد

سال ۱۳۹۹ بوده‌که عادل تبریزی سینماگر مشهدی با اولین ساخته سینمایی اش به‌نام «گیجگاه، در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر حضور پیدا کرد. فیلمی که از حضور باز یگرانی چون حامد بهداد، باران کوثری، جمشید هاشم پور و تعدادی از هنرمندان مشهدی بهره گرفته و در فضای دهه شصت ساخته شده‌است. تبریزی مدت زمان زیادی در انتظار صدور پروانه نمایش فیلم «گیجگاه، بود تا اینکه سه خرداد امسال پروانه نمایش فیلمش صادر شد. این روزها برنامه ریزی برای اکران عمومی، گیجگاه، با صدور پروانه ساخت دومین ساخته سینمایی تبریزی به نام، ستاره سینما، هم‌زمان شده و روزهای پرکاری را برای این سینماگر مشهدی رقم زده‌است. او که چندی پیش نیز سرپال، جناب عالی، را جلودوربین برده بود، جزو هنرمندانی است که همواره به شهرش ادای دین کرده و کوشیده‌ا ارتباطش را با مشهد حفظ کند. همین موضوع نیز باعث شده معمولاً در آثارش باز یگران و عوامل مشهدی حضور داشته باشند. تبریزی که در تدارک ساخت فیلم تازه و اکران عمومی اولین ساخته اش است در گفت وگوییما توضیحات بیشتری درباره روند کارهایش در این روزها ارائه کرده که در ادامه می‌خوانید.

- روند طولانی صدور پروانه نمایش

تبریزی با اشاره به طولانی شدن روند صدور پروانه نمایش «گیجگاه» می‌گوید: در طی این مدت به عنوان فیلم ساز تمام تلاشم را کردم تا هرچه زودتر پروانه نمایش فیلم‌صادر شود اما بنا به دلایلی این روند طولانی شد. مثلاً بخشی از فیلم، قرار بود اصلاحیه بخورد اما خوشبختانه با تعاملاتی که با وزارت ارشاد داشتیم و همراهی آقای حبیب ایل بیگی معاون نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی پروانه نمایش، «گیجگاه، صادر شد. او درباره زمان احتمالی اکران عمومی فیلم «گیجگاه» نیز توضیح می‌دهد: فیلم قطعاً امسال اکران می‌شود ولی من تاریخ دقیقش را نمی دانم چون تهیه کننده مذاکراتش را انجام می‌دهد. اما به نظر من بهترین زمان برای اجتماع این دو «گیجگاه، تابستان است.

این سینماگر مشهدی با اشاره به بازخوردهایی که در جشنواره فیلم فجر دریافت کرده درباره پیش بینی خود از

میزان استقبال از، «گیجگاه» بیان می‌کند: سینما شرایط خوبی ندارد و معادلات تمام تهیه کنندگان و پخش کنندگان با توجه به شرایط اقتصادی و وضعیت مردم به هم ریخته است. از این رونمی توان هیچ پیش بینی برای استقبال از هیچ فیلمی داشت. ولی، «گیجگاه، فیلمی است که می‌تواند حداقل مردم را با حال خوبی از سینما بدرقه کند.

از او درباره کاهش مخاطب سینما بعد از دوران شیوع کرونا می‌پرسیم که پاسخ می‌دهد: علت اصلی این اتفاق خوب نبودن حال عمومی مردم است. آن‌ها مشکلات زیادی دارند که اقتصاد مهم ترینش است. به نظر تبریزی، حتی اگر قیمت بلیت سینماها هم پایین تر بود باز هم مردم به دلیل مشکلاتی که دارند مثل سابق از اکران فیلم‌های مختلف استقبال نمی‌کردند. این هنرمند تأکید می‌کند: در کل باز هم استقبال از فیلم پیش بینی نشدنی است. من فقط اگر از زاویه فیلم‌خودم بخواهم نگاه کنم می‌گویم، «گیجگاه، تلاشش این بوده که مردم را به همان دوران طلایی سینمای ایران ببرد و حال فیلم‌های آن دهر را برایشان بازسازی کند.

● آماده سازی برای حضور در جشنواره فجر تبریزی درباره دومین اثر سینمایی اش که «ستاره سینما، نام دارد نیز توضیح می‌دهد: «ستاره سینما، یک کمدی تلخ اجتماعی است که قصه اش در دوران معاصر روایت می‌شود و به شرایط اجتماعی الان نگاه دارد.

او در پاسخ به میزان شباهت «ستاره سینما» به «گیجگاه» نیز توضیح می‌دهد: این دو هیچ ربطی به یکدیگر ندارد، فقط جنس

نگاه کمدی شان شاید کمی شبیه هم باشد. این کارگردان با اشاره به تفاوت آثارش با دیگر فیلم‌های کمدی که در سینما ساخته می‌شود یادآور می‌شود: تلاش من این است که آثارم شبیه کمدی‌های مرسوم سینما نباشد و تماشاگر در مرز بین تماشای کار درام وطنز بماند. در واقع‌رها می‌تواند حداقل مردم را با حال خوبی از سینما بدرقه کند.

● «گیجگاه» فیلمی بود که خیلی از منتقدان پشتش ایستادند و هواداران خودش را هم در جشنواره فیلم فجر پیدا کرد. ولی آثار کمدی با نگاهی که در جشنواره فیلم فجر وجود دارد، قربانی می‌شوند

تأثیرگذاری و تفکر مخاطب مهم است و فقط به سرگرم کردن فکر نمی‌کنم. تبریزی درباره زمان ساخت اثر جدیدش نیز توضیح می‌دهد: مراحل پیش تولید را شروع کردیم و در روزهای آینده نیز جدی‌تر کار را پیش می‌بریم.

این سینماگر که هنوز به مرحله انتخاب بازیگر نرسیده و در حال مذاکره با چند هنرمند است، بیان می‌کند: تلاش ما بر این است که «ستاره سینما» را برای حضور در چهل و یکمین دوره جشنواره فیلم فجر آماده کنیم.

● کم توجهی به آثار متفاوت در فجر تبریزی همچنین با اشاره به کم توجهی جشنواره فیلم فجر به آثار کمدی می‌گوید: «گیجگاه، فیلمی بوده که خیلی از منتقدان پشتش ایستادند و طرف دارهای خودش را هم در جشنواره فیلم فجر پیدا کرد. ولی

آثار کمدی با نگاهی که در جشنواره فیلم فجر وجود دارد، قربانی می‌شوند. او که، «گیجگاه، را ملودرامی با موقعیت‌ها طنز برای مخاطب می‌داند، تأکید می‌کند: متأسفانه در جشنواره فیلم فجر برخی از فیلم‌هایی که با نگاهی متفاوت ساخته شده اند زیر جریان اصلی که بر سینما حاکم است قربانی می‌شوند. این سینماگر درباره چرایی ساخت بیشتر آثار سینمای ایران در یک سبک خاص توضیح می‌دهد: سینمای ایران همیشه همین بوده، یعنی جریانی از فیلم‌ها بر آن حاکم می‌شده که حتی بر روی فیلم‌های کوتاه هم تأثیر می‌گذاشته است.

به گفته او، اینکه فیلم‌سازها به ویژه جوان ترها دنیا له رو یک جریان می‌شوند مشکل اساسی ماست. به طور مثال در یک دوره خیلی از فیلم‌سازها سعی می‌کردند شبیه آقای عباس کیارستمی فیلم بسازند. اتفاقی که در ایران بسیار باب شده است.

● برای همه آثارم انرژی یکسان می‌گذارم تبریزی چندی پیش نیز سرپال «جناب عالی» را که نگاهی طنز به

بررسی معضل بیکاری و نقد به سیستم‌های اداری کشور می‌پرداخت جلو دوربین برد. سرپالی که در نهایت ماه رمضان امسال از پلتفرم تلویویون پلاس پخش شد. او درباره این تجربه و علاقه اش به ساخت سرپال یا فیلم سینمایی می‌گوید: قطعاً سینما برای من مهم‌تر است اما شرایط سینما به گونه‌ای است که در هر حال مجبور می‌شوید در این روند قرار بگیرید و سرپال کار کنید. او تأکید می‌کند: برای من هیجان فیلم‌سازی بسیار مهم است و امیدوارم شرایطی ایجاد شود که بیشتر بتوانم فیلم سینمایی بسازم. این هنرمند یادآور می‌شود: در هر صورت انرژی من در زمان تولید هر کاری به یک اندازه است و حتی فیلم کوتاه هم بخواهم بسازم به همان اندازه اثر سینمایی برایش انرژی می‌گذارم.

● گله ای از مسئولان فرهنگی شهر مشهد تبریزی که در سرپال، جناب عالی، و فیلم سینمایی، «گیجگاه، از حضور بازیگران مشهدی بهره گرفته است درباره امکان حضور هنرمندان همشهری خود در اثر جدیدش بیان می‌کند: من همیشه به شهرم ادای دین داشته‌ام و سعی کرده‌ام از عوامل و هنرمندان مشهدی در آثارم استفاده کنم، اما فعلانمی توانم برای «ستاره سینما، قوی‌دهم ولی تلاشم این است که از هنرمندان مشهدی در این اثر هم بهره بگیرم.

او آرزویش را ساخت فیلمی در مشهد بیان می‌کند و می‌گوید: من گله‌ای دارم که البته ربطی به بازیگران و هنرمندان شهرم ندارد و مربوط به مسئولان فرهنگی و هنری مشهد است. زمانی که فیلم، «گیجگاه، در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر حضور داشت، تمام شهرها از من برای نمایش فیلمم دعوت کردند و تنها شهری که برای اکران، «گیجگاه، با من تماس نگرفت شهر خودم مشهد بود.

این هنرمند یادآور می‌شود: آن زمان حتی من خودم اعلام حضور کردم و گفتم دوست دارم برای اکران فیلم به همراه چند بازیگر به مشهد بیایم ولی متأسفانه همکاری با من نداشتند و این اتفاق محقق نشد.

او تأکید می‌کند: برای اکران عمومی فیلم من دیگر کاری به مسئولان ندارم و حتماً خودم به مشهد خواهم آمد.

تبریزی در پایان صحبت‌هایش ابراز امیدواری می‌کند که «گیجگاه، در زمان اکرانش در مشهد با استقبال خیلی خوبی از سوی همشهریان‌ش روبه‌رو شود.

●

●

●

●

●

●

مشخص اشاره ای به بازی مبترا با بایی، مهدی شربتی، محمد خوش خلق و مجتبی زاده‌فر داشته باشم که در خوانش شخصیت‌را تا اندازه بسیاری از آن خود کرده و اجرا گذاشته‌اند. البته هدایت بازی صابری نیز به این موفقیت کمک شایانی کرده است.

از منظر اجرایی تنها مشکلی که می‌تواند ضربه‌ای به نمایش بزند، دکور ثابتی است که طراحی شده است. این طراحی در برخی از زمان‌ها کارکرد خودش را از دست داده و مخاطب را از نمایش دور می‌کند. اینکه تغییری در فضای صبری نداشته باشیم و مدام در گذشته و حال زندگی شخصیت‌ها در حال جست و جویا باشیم

باعث می‌شود در لحظاتی مخاطب از روایت داستان جا بماند و تابه خودش بیاید متوجه شود و اود روایت داستان زندگی شخصیتی دیگر شده است. این موضوع می‌توانست با خلاقیتی که از رضا صابری سراغ داریم اتفاقاً به نقطه عطف نمایش تبدیل شود. به هر حال، این نمایش با همه فراز و فرودهایش می‌تواند حسن‌همذات‌پنداری مخاطب را برانگیزد و تبدیل به اثری می‌شود که تا روزها می‌تواند ذهن مخاطبش را درگیر کند. شاید توقعمان از رضا صابری بالاتر باشد، اما همین که در ۷۵ سالگی مانند یک جوان پرشور درباره اتفاقات دور و بر خودش و جامعه دغدغه مند باقی مانده است، مسئله‌ای است که می‌توانیم سال‌های سال به وجود این چنین هنرمند متعهدی در شهرمان ببالیم و لقب «استاد» را با افتخار کنار اسم او بیاوریم.

اخبار در گوشی

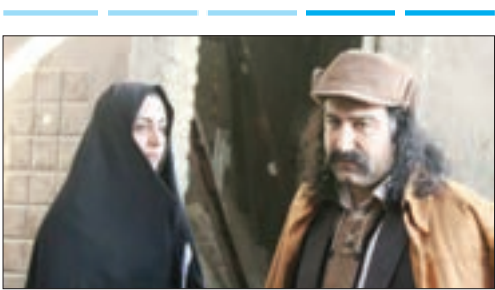
نقد «۱۳۷۵» در ۱۴۰۱

«۱۳۷۵»، تنها یک عدد نیست و می‌تواند یک اسم خاص باشد. اسم کتابی از مجموعه اشعار محمد رضا معلمی است که در نوزدهمین جلسه نقد و پژوهش شعر، مورد بررسی و نقد شاعران صاحب نظر استان قرار می‌گیرد.

این نشست با مدیریت محمد کاظم کاظمی امروز، ۲۹ خرداد ۱۴۰۱ (ساعت ۱۷) در حوزه هنری مشهد برگزار می‌شود.

اکران ۶ فیلم کوتاه در مشهد

ششمین فصل پانوق فیلم کوتاه ۱۴۰۱ با عنوان «برداشت آزاد، امروز از ساعت ۱۷ تا ۱۹ در سالن سینمایی شهید اصغرزاده برگزار می‌شود. در این برنامه که به اکران فیلم‌های کوتاه بین الملل، ایران و خراسان رضوی می‌پردازد، فیلم‌های «حاجی فیروز» و «بازی» به نویسندگی و کارگردانی رضا گلچین به نمایش در می‌آید. همچنین فیلم‌های کوتاه داستانی «بیداری» و به کارگردانی امیر صفارها، «گوشت تلخ» به کارگردانی فرید حاجی، «منطقه» به کارگردانی اسماء ابراهیم زادگان در «برداشت آزاد» اکران می‌شوند. در این برنامه، پویانمایی کوتاه «حفره بعدی» ساخته فاطمه احمدی به نمایش در می‌آید. حضور در این مراسم برای عموم رایگان است.

هنر نمایشی بازیگر مشهدی روی صحنه شیراز

پاییز علی‌آبادی، از بازیگران تئاتر مشهد است که به تازگی به شیراز سفر کرده و در تئاتری به نام «با خودت برقص» به ایفای نقش پرداخته است. این نمایش به نویسندگی و کارگردانی مسیحا ابوعلی در روزهای سی‌ام و سی‌ویکم خرداد سال جاری در سالن سبز پردیس سینمایی هنر شهر آفتاب روی صحنه می‌رود. «با خودت برقص» قصه‌ای است در باب جهانی تک نفره. دنیایی که تو تنها ساکن هستی. در این نمایش کسی جز تو زندگی نمی‌کند و جز تو هیچ‌کسی همدم‌تو نیست. در این جهان هر اتفاقی که بیفتد مسئولش تو هستی. این نمایش در هفته اول تیر در بیست و هفتمین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان همدان روی صحنه می‌رود.

در خشش «کلاغها» در عرصه بین الملل

علی اکبر خدانشناس، دارای دکترای تخصصی کارگردانی تئاتر است و سال‌ها تجربه کار در اجراهایی داخلی و خارجی از جمله قزاقستان و گرجستان را در کارنامه دارد. در عرصه فیلم‌سازی هم موفقیت‌هایی را کسب کرده است. فیلم داستانی «کلاغها»، به نویسندگی و کارگردانی این هنرمند مشهدی پس‌ا درخشش در

جشنواره بین‌المللی آنیمای ایتالیا و کسب جایزه بهترین کارگردانی از این دانشگاه بزرگ هنر اروپا و چندین جایزه معتبر جهانی دیگر. در ژوئن ۲۰۲۲ موفق به کسب تندیس جشنواره و جایزه بهترین فیلم مستقل بین‌المللی، از جشنواره MHIFFموشن هورش MONTION HOURS هندوستان شد. همچنین، کلاغها، جایزه ویژه بهترین فیلم بین‌المللی از جشنواره RYAYA هندوستان را برای دومین بار از این جشنواره‌از آن خود کرده‌است. این فیلم ساز پرکار مشهدی، به دعوت اداره فرهنگ و هنر تونس برای ساخت فیلمی برای جشنواره بزرگ آگاهی‌رسانی که با حمایت شهرداری تونس برگزار می‌گردد، فیلم کوتاه، ایستگاه، را در تاریخ ۲۰ خرداد ۱۴۰۱ به پایان رسانده و برای این جشنواره ارسال کرده که مورد استقبال این جشنواره قرار گرفته و یکی از نامزد های بخش رقابت اصلی شده است. این جشنواره برخلاف دیگر جشنواره ها، فقط سه جایزه برای سه فیلم منتخب دارد. «شهرآرا» برای این هنرمند مشهدی که تنها نماینده ایران در این جشنواره می‌باشد، آرزوی موفقیت دارد.

بازیگر مشهدی در «تازه‌وارد»

علی‌عامل هاشمی، یکی از سه برادران مشهور تئاتر، تلویزیون و سینماست که بعد از چند دهه فعالیت مستمر تئاتری، با هنرنمایی چند اثر در تلویزیون به عنوان یک چهره هنری شناخته شده است. این بازیگر مشهدی که در حال حاضر مجری برنامه شوتبال تلویزیون است، در یکی از اپیزودهای سرپال، تازه‌وارد، ایفاگر نقش اصلی است. در این سرپال پر بازیگر که درباره مضمون فرزندآوری است، علی‌عامل هاشمی، در کنار زهرا داوودنژاد به ایفای نقش می‌پردازد. این مجموعه تلویزیونی که این روزها از شبکه ۳ پخش می‌شود، در لوکیشن‌هایی در شهرهای مشهد، قم و قزوین فیلم برداری شده است.

امیر عبداللّهی

نقد و رور

نمایش «پشت دیوار قدیمی کشتارگاه» برشی از زندگی چند معتاد کارتن خواب از دست‌رفته است که در پوششی کنار هم جمع شده‌اند تا بهانه فرآیند بهیودی،

هر یک راوینگر داستان زندگی خود در گذشته و حال باشند.

ترجمان قصه نمایش دقیقاً در همین دو خط خلاصه می‌شود. این نمایش راوینگر اثری است که تلاش می‌کند یکی از جان‌سوزترین معضلات جامعه امروز را پیش روی مخاطبش به اجرا در بیاورد. این اثر فارغ از ارزش‌گذاری هنری اش، بسیار جای تحقیق و آسیب‌شناسی دارد. نمایش «پشت دیوار قدیمی کشتارگاه» علت سقوط زندگی معتادان و کارتن‌خواب‌ها را نشانه‌رفته است. اما نه به صورت عامیانه و فرم‌زانیستی مرسوم در نمایش‌هایی از این دست، بلکه این نگاه رضا صابری است که از منظری جدی‌تر، انسانی‌تر و مفهومی‌تر در قالبی با فرم‌روایی خاصی بیان می‌شود. این فرم‌روایی کمک می‌کند که نقش‌های نمایش جنبه‌های روحی و روانی زندگی کارتن‌خواب‌ها را به‌گونه‌ای جدی‌تر به نمایش درآورند. همیشه ما این قشر از آدم‌ها را بعد از بیماری از اعتیاد به یاد می‌آوریم و ذهنیتی که از آن‌ها داریم منوط به بعد از درگیری‌شان با این بیماری است. اما اینجما ما با چگونگی درگیری آن‌ها به اعتیاد نیز روبه‌رو هستیم. اینجاست که «پشت دیوار قدیمی کشتارگاه» به‌ژانری اجتماعی تبدیل می‌شود. این نمایش شامل هشت پازل مختلف